

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın içişleri bakanı **Süleyman SOYLU** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü' nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

M. Emin ADIYAMAN**İğdır Milletvekili**

Türkiye genelinde dağıtımına başlanan çipli yeni kimlik kartları ile ilgili yer alan din hanesinin kartların yongasında gizli olduğu ve yalnızca görevlendirilen kişiler tarafından görülebildiği basında yer almaktadır.

Anayasa mahkemesi emekli raportörü, Hukuk'da Sol Tavır Derneği başkanı Ali Rıza AYDIN avukatı aracılığı ile Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'ne başvurarak itiraz etmiştir. İnsan Hakları'na ve laiklik ilkesine aykırı olduğunu belirtip kaldırılmasını talep etmiştir.

Avukat Başak Aydın TANTÜRK müvekkilinin kimlik kartı işlemi yapılırken, önceki nüfus cüzdanında boş olarak görünen "Dini" bölümü karşısında "dinini belirtmedi"ğinin yazılı olduğu görülmüştür. Görevliler ifadelerinde yeni kimlik kartında bu alanın yonga içinde gizli olduğu doğrudan görülmeyeceği şeklinde olmuştur.

Kart sahibi ve üçüncü kişiler tarafından gözle görülmesi mümkün olmayan alanın tanımı bile yapılmadığı, görevlilerin bir düzenekle görebildiği iddiası yer almaktadır.

Anayasa'nın 24'üncü maddesinde kimsenin inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamayacağı hükmü hiçbir istisna, sınırlama, kayıt ve koşula bağlanmamıştır.

17988

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne dayanarak kimlikte din hanesini insan haklarına din ve vicdan özgürlüğüne aykırı bulmuş, kimlikte din hanesi olmaması gerektiğini karar altına almıştır. Avrupa konseyi, kimlikte din hanesinin kaldırılması için Türkiye'ye uyarı mektubu yazmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Yeni düzenlenen kimlik kartlarında din hanesinin gizli olduğu doğru mudur? Doğru ise hangi amaçla gizlenmiştir.
- 2- Yeni kimlik kartlarında başka gizli bilgiler var mıdır? Varsa nelerdir?
- 3- Din hanesinin gizli olduğu ve sadece görevliler tarafından özel düzenekle görülebileceği iddia edilmektedir. Bu görevlilerin mesleki konumu nedir? Kimler tarafından yetkilendirilmektedir? Başka görevleri var mıdır? Varsa nelerdir?
- 4- Kişisel, kimlik kartlarında dinin, dinsel inancın ya da inanmamanın açıklanmasının amacı nedir? Vatandaşların fişlenmesinin mevzuattaki yeri nedir?
- 5- Yasal vatandaşlığı gösteren resmi bir belge de inançların açığa vurulması ayrımcı yaklaşımlara neden olacaktır. Bu durumun önlenmesine dönük çalışmanız var mıdır?
- 6- Kamusal alanda yapılacak işlemlerde din hanesinin dolu ya da boş olması söz konusu istemin kabul ya da reddi konusunda etkili olacaktır. Bu durum ayrımcılığın resmileştiği anlamına mı gelmektedir?
- 7- Vatandaşlar din hanesinde ne yazıldığını öğrenmek istediklerinde öğrenebilecekler mi? Eğer öğrenebileceklerse nasıl öğrenecekler?
- 8- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne göre kimlikte din hanesinin yazılması insan haklarına, din ve vicdan özgürlüğüne aykırıdır. Türkiye bu konuda uyarı mektubu almasına rağmen kimliklerde din hanesine neden yer verilmiştir?